

14/2020

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM - NATIONAL FOREST CENTRE

T. G. Masaryka 22, 980 92 Zvolen, SK

PSBU obce Liptovská Kokava
Liptovská Kokava 376
032 44 Liptovská Kokava

Váš list č./zo dňa

Naše číslo
1291/2020
9/2020-4310

Vybavuje/linka
Vakuľa

Zvolen
31.3.2020

Vec

Stanovisko k podnetom Správy TANAPu ohľadom nepovolenia okamžitého spracovania vetrovej kalamity

Dňa 27.3.2020 bol na Stredisko lesníckej ochrannárskej služby Banská Štiavnica doručený list z Pozemkového spoločenstva bývalých urbarialistov obce Liptovská Kokava so žiadosťou o posúdenie dopadov nespracovania vetrovej kalamity v LC Račková. V priebehu zimy 2019/2020 poškodila vetrová kalamita v uvedenom subjekte spolu 1200 m³ smreka v 8-mich porastoch, ktoré sa nachádzajú v III. stupni ochrany prírody.

Správa TANAPu podala ohľadom tejto kalamity podnet na začatie konania na LC Račková (TANAP/244_001/2020), ktoré boli adresované na OÚ Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie. V tomto podnete podmienene súhlasí so spracovaním uvedenej náhodnej ťažby za dodržania 8-mich manažmentových opatrení a podmienok Správy TANAPu, z ktorých je najvýznamnejšia tá, v ktorej sa neodporúča vykonať náhodnú ťažbu v období hniezdenia od 1.3. do 31.8.

Zhodnotenie situácie

Situácia s podkôrnym hmyzom je v subjekte PSBU obce L. Kokava niekoľko rokov kalamitná. V roku 2019 sa podarilo opatreniami ochrany lesa túto kalamitu znížiť o približne 59 %, z 21 524 m³ v roku 2018 na 8 774 m³ v roku 2019. Zákazy a obmedzenia, ktoré umožňuje aplikovať novela zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v III. stupni ochrany prírody budú viesť k opätovnému zhoršeniu zdravotného stavu smrečín, ktorý sa tu posledný rok výrazne zlepšil.

Podmienka odkladu spracovania vetrovej kalamity na september 2020 je z pohľadu ochrany lesa identická s tým, ako keby bolo kalamitu zakázané spracovať. Je to tak z toho dôvodu, lebo v priebehu jari 2020 bude vetrová kalamita naletená podkôrnym hmyzom, ktorý ukončí vývoj začiatkom leta a vyrojí sa z vetrovej kalamity do okolitých zdravých smrekov. V septembri 2020 bude teda vetrová kalamita už predstavovať len tzv. pasívne lykožrútové drevo, ktorého spracovanie je z pohľadu ochrany lesa zbytočné. Následne vzniknú v týchto porastoch nové ohniská podkôrneho hmyzu, a tým ďalšie škody na lesných porastoch. Táto podmienka odkladu

spracovania je teda z pohľadu ochrany lesa totožná so zákazom spracovania a prispeje k vzniku rozsiahlych kalamít podkôrneho hmyzu.

Na základe dostupných informácií predpokladáme, že podkôrny hmyz z nespracovanej vetrovej kalamity v lete 2020 naletí a zničí za vhodných podmienok ďalších **6000 m³ zdravých stojacích smrekov** (5 násobok). Predpokladáme, že sa v týchto polohách vyvinie 1-2 generácie za rok. Pri výpočte sa uvažovalo, že pod kôrou jedného lykožrútni naleteného stromu z vetrovej kalamity sa vyvinie v týchto podmienok približne 30 000 lykožrútov. Ak nedôjde k jeho včasnému spracovaniu (do konca mája 2020) lykožrúty začiatkom leta vyletia a za priaznivých podmienok napadnú a zničia ďalších 5 stromov. Uvažovalo sa pritom s počtom 6 000 naletených rodičovských lykožrútov na jeden strom.

Dôležitým faktorom bude počasie v priebehu vegetačnej sezóny, ktoré môže významne ovplyvniť vývoj podkôrneho hmyzu. Podľa vývoja klímy posledných rokov sa očakáva, že vegetačná sezóna bude skôr teplejšia a suchšia ako dlhodobý priemer, čo negatívne ovplyvní smrek ako hostiteľskú drevinu a naopak bude pozitívne vplývať na populácie podkôrneho hmyzu.

Odporúčanie Lesníckej ochrannárskej služby:

- Vetrovú kalamitu zo zimy 2019/2020 na LC Račková urýchlene spracovať alebo asanovať, najneskôr do 31.5.2020, jej nespracovaním, resp. neskorým spracovaním dôjde k ďalším škodám v zdravých smrekových porastoch.
- Ťažbové zvyšky vhodným spôsobom asanovať.
- Na holiny po sústredenej vetrovej kalamite umiestniť feromónové lapače podľa STN 48 2711.
- Pre letné rojenie pripraviť v poškodených porastoch klasické lapáky podľa STN 48 2711.
- Poškodené porasty v priebehu vegetačnej sezóny 2020 monitorovať a vzniknutú kalamitu podkôrneho hmyzu urýchlene spracovať.

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM

T. G. Masaryka 22
960 01 Zvolen (25)
IČO: 42 001 315
DIČ: 2022091027

Ing. Andrej Kunca, PhD.

vedúci Lesníckej ochrannárskej služby Banská Štiavnica

Na vedomie:

- Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor pozemkový a lesný
- Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov